

Rosa Luxemburg

Chủ Nghĩa Xã Hội và Giáo Hội

Viết vào năm 1905

Công khai lần đầu: Bởi Đảng Dân Chủ Xã Hội Ba Lan năm 1905

Nguồn: Phiên bản tiếng Nga xuất bản ở Moscow năm 1920. Phiên bản tiếng Pháp được phát hành bởi Đảng Xã Hội Chủ Nghĩa Pháp năm 1937. Phiên bản tiếng Anh đầu tiên được xuất bản bởi **Socialist Review, Birmingham**. Bản dịch tiếng Anh này được sao lại từ phiên bản Colombo 1979. Bản quyền được xác nhận bởi Merlin Press 1972

Dịch sang tiếng Anh : Từ tiếng Pháp bởi Juan Punto

Chuyển dịch/ Hiệu đính: Tri Thức Trẻ Xã Hội Chủ Nghĩa Quốc Tế / Brian Baggins

Bản quyền chính: Luxemburg Internet Archive (marxist.org) 2003. Giấy phép sao chép và phân phối tài liệu dựa theo điều khoản của GNU Free Documentation License.

Dịch sang tiếng Việt: Lý Hoàng Minh Uyên

Có tham khảo bản dịch tiếng Đức

Phần I

Ngay từ khoảnh khắc mà công nhân đất nước chúng ta cũng như của nước Nga bắt đầu cuộc đấu tranh ngoan cường chống lại Chính quyền Sa Hoàng và bọn tư bản bóc lột, thì chúng ta càng lúc càng thấy rõ bọn tu sĩ dùng bài giảng của chúng để chống lại sự đấu tranh của giai cấp công nhân. Với khí phách phi thường, bọn giáo sĩ đã chống lại những người xã hội chủ nghĩa đồng thời tìm mọi cách khiến vai trò của chúng ta trở nên tầm thường trong mắt công nhân. Những tín đồ đi lễ nhà thờ vào ngày Chúa nhật và các ngày lễ bị nhồi vào ý thức của họ những bài thuyết giảng chính trị buộc tội Chủ nghĩa xã hội đầy tính bạo lực thay vì những bài giảng có tính an ủi tôn giáo. Tức là bọn tu sĩ thay vì an ủi con người - những người đầy mối lo nghĩ về cuộc sống mệt nhọc, những người đến nhà thờ với lòng tin vào Kito giáo [*như chức năng của chúng* – ND], lại xô ra sự chống đối những người công nhân đang bải công, xô ra sự chống đối với phe đối lập với chính quyền; Tội tệ hơn, chúng

khuyến khích họ phải cam chịu đói nghèo và áp bức. Chúng thật đã biến nhà thờ và bục giảng thành nơi tuyên truyền chính trị.

Giai cấp công nhân có thể hài lòng vì những cuộc bạo động của bọn giáo sĩ chống lại đảng Dân Chủ Xã Hội đã không còn kích động được chúng ta sau này nữa, [*hay có thể hài lòng – ND*] đảng Dân Chủ Xã Hội đã đặt mình vào mục tiêu tập hợp và tổ chức giai cấp công nhân chống lại bọn tư bản, nghĩa là, chống lại bọn bóc lột đã vắt kiệt họ đến giọt máu cuối cùng, chống lại bọn chính quyền Sa Hoàng, thứ chính quyền đối xử người dân như nô lệ. Nhưng [*với thành tựu đó – ND*] đảng Dân Chủ Xã Hội chưa bao giờ thúc đẩy giai cấp công nhân đến cuộc đấu tranh chống lại bọn giáo sĩ, hay gây trở ngại với tín ngưỡng tôn giáo; Ngược lại! Đảng Dân Chủ Xã Hội của nước chúng ta cũng như trên toàn thế giới luôn tuân thủ nguyên tắc xem lương tâm và sự hối ngộ của người Kito hữu là thiêng liêng và bất khả xâm phạm. Mỗi con người đều có thể nắm giữ đức tin và những ý kiến cá nhân nếu như điều đó khiến cho họ hạnh phúc. Không một ai có quyền bức hại hoặc tấn công quan điểm tôn giáo của người khác. Đó là điều mà những nhà xã hội chủ nghĩa nghĩ đến. Và vì quan điểm đó, trong số khác, những nhà xã hội chủ nghĩa đoàn kết con người chiến đấu chống lại chế độ Sa Hoàng, vốn đã liên tục xâm phạm đến lương tâm của con người, đàn áp người Công giáo, người Chính Thống Giáo Nga[1], người Do Thái, người dị giáo và những người tư tưởng tự do. Đó mới là thái độ ủng hộ tự do đúng đắn mà các nhà Dân Chủ Xã Hội nên đề cao nhất. Và do đó, thiết nghĩ các giáo sĩ nên ủng hộ và quảng bá cho Đảng Dân Chủ Xã Hội vì Đảng đang thực sự giáo dục giai cấp lao động.

Nếu chúng ta càng hiểu đúng những luân lý mà những nhà xã hội chủ nghĩa mang đến cho giai cấp công nhân, thì sự hận thù của các giáo sĩ đối với giai cấp công nhân càng không thể lý giải nổi.

[*Bởi vì - ND*] Đảng Dân Chủ Xã Hội hướng đến xóa bỏ sự thống trị và sự bóc lột của bọn giàu có bằng sự ăn cắp. Nhưng trong quá trình đó, thiết nghĩ các tội tở của Giáo hội Kito nên là người đầu tiên ủng hộ và bắt tay hợp tác với Đảng Dân chủ Xã hội, vì giáo lý của Jesus Christ, người mà họ phục vụ, đã nói rằng “Con lạc đà chui qua lỗ kim còn dễ hơn người giàu vào nước Thiên Chúa”? [2]

[*Bởi vì – ND*] Đảng Dân Chủ Xã Hội cố gắng đem đến cho các quốc gia một chế độ xã hội dựa trên cơ sở bình đẳng, tự do và tình huynh đệ. Nếu các giáo sĩ thực sự mong muốn nguyên tắc “Yêu thương người như yêu thương bản thân anh em” được áp dụng vào cuộc sống thực tiễn vậy thì tại sao lại không hoan nghênh việc tuyên truyền của đảng Dân Chủ Xã Hội?

[*Bởi vì*] Đảng Dân Chủ Xã Hội nỗ lực, bằng cuộc đấu tranh không ngừng, bằng giáo dục và tổ chức con người, để đưa người công nhân ra khỏi tình trạng áp bức hiện tại và mang đến một tương lai tốt hơn cho các thế hệ mầm non. Vậy nên, tất cả mọi người nên công nhận rằng, tại điểm này, các giáo sĩ nên chúc phước lành cho đảng Dân Chủ Xã Hội, vì chẳng phải Jesus Christ, người mà họ phục vụ, đã nói rằng “ Anh em làm cho người nghèo thì cũng là làm cho ta ” [3]?

Nghĩa là [*trên thực tế - ND*] ta sẽ thấy: một mặt, bọn giáo sĩ phản động , loại trừ và ngược đãi đảng Dân Chủ Xã Hội, và ở mặt khác nữa, giáo huấn người lao động phải chịu đau khổ trong sự nhẫn nhục, tức là, kêu họ nhẫn nại chịu đựng bị tư bản bóc lột tức là bỏ mặc người lao động phải nhẫn nhục chịu đựng sự bóc lột của bọn tư bản.

Con giông tố mà các giáo sĩ [*đã khơi mào – ND*] chống đối đảng Dân Chủ Xã hội, thực chất đã ru ngủ các công nhân không “nổi dậy” chống lại lãnh chúa, mà phải tuân theo sự áp bức của chính phủ này; thứ đã giết chết những con người không có sức kháng cự; thứ đem đến sự tàn bạo khủng khiếp

trong cuộc chiến tranh của hàng triệu công nhân, thứ bức hại người Công Giáo, người Chính thống giáo Nga cũng như những Cựu tín hữu Raskol[4].

Như vậy, bọn giáo sĩ, đã tự biến mình trở thành phát ngôn viên của bọn nhà giàu, đã bảo vệ sự bóc lột và áp bức, và đã đặt chính bản thân trong sự phản bội với học thuyết Kitô giáo. Các giám mục và các tu sĩ giờ đây không phải là những người truyền bá lời giáo huấn của Kitô giáo, mà là những người thờ phụng Con Bê Vàng[5] và roi da, thứ đã đánh đập người nghèo và người không có sức phản kháng.

Cần phải nhắc lại, tất cả chúng ta đều biết cái cách mà bọn tu sĩ trục lợi từ người công nhân, bòn rút tiền của anh ta vào những dịp kết hôn, ngày rửa tội hoặc những ngày an táng. Làm sao đếm hết số lần các vị tu sĩ đã từ chối những cuộc gọi đến để thực hiện các phép bí tích cuối cùng cho một người đàn ông bệnh tật trên giường chỉ vì trước đó vị tu sĩ ấy đã cân nhắc xem mình sẽ được trả một khoản “phí” thế nào? Anh công nhân phải rời đi trong sự tuyệt vọng, thành rồi thì anh ta phải bán hoặc cầm cố những tài sản cuối cùng để có thể mang đến sự an ủi tôn giáo cho gia đình mình.

Trong số rất nhiều những vị linh mục khác nhau đến từ các nhà thờ mà chúng ta đã gặp, có thể, tồn tại một số những vị linh mục đầy lòng tốt, đầy tình thương yêu, không trục lợi riêng vẫn luôn tồn tại, họ luôn sẵn sàng để giúp đỡ người nghèo. Nhưng chúng ta phải thừa nhận rằng không phải lúc nào chúng ta cũng gặp những vị linh mục tốt, chúng ta phải thừa nhận rằng để gặp những người như vậy cũng khó khăn như việc bắt gặp một con chim hoét đen màu trắng.

Còn lại, phần đông các linh mục với vẻ mặt hồ hởi, cúi đầu và gập người thường nhật trước uy quyền và sự giàu có, họ căm ghét và tha thứ cho mọi sự tàn bạo và mọi sự gian ác của bọn tư bản. Thế mà đối với giai cấp công nhân thì bọn giáo sĩ lại cư xử khác: chúng chỉ nghĩ đến việc ép họ phải ăn năn hối cải; trong các bài giảng khắc nghiệt, chúng lên án “sự tham lam” của giai cấp lao động [*qua sự xuyên tạc cuộc đấu tranh có nghĩa là – ND*] chẳng biết làm gì khác ngoài việc

chống lại những sai lầm của chủ nghĩa tư bản, dù vốn dĩ hành động đó không gì khác hơn sự bảo vệ chính mình của giai cấp lao động. Điều này quả thật đã phản ánh rành mạch cho tất cả chúng ta thấy sự mâu thuẫn giữa việc làm của hàng giáo sĩ và giáo lý Kitô giáo; thật đáng làm con người ta phản tỉnh.

Hơn hết, Giai cấp lao động cần tự hỏi làm thế nào mà sự nghiệp đấu tranh giải phóng giai cấp lao động, những tội tở của Giáo Hội lại xuất hiện với vai trò kẻ thù thay vì là đồng minh. Làm thế nào mà Giáo Hội lại đóng vai trò bảo vệ sự giàu có và sự đàn áp đẫm máu, thay vì là nơi cứu mang những con người bị bóc lột?

Để hiểu được hiện tượng kỳ lạ này, ta chỉ cần nhìn vào lịch sử của Giáo Hội và kiểm xem nó đã là gì và đang là gì trong các thế kỷ qua.

---

[1] Các Kitô hữu Chính Thống công nhận quyền lực tối cao của Đức Giáo Hoàng

[2] Mark 10:25; Luke 18:25; Matthew 19:25

[3] Matthew 25:40

[4] Còn được gọi là “Raskilniki” (Splitters), một tôn giáo của người Nga, được xem là trái với đức tin thật sự khi sửa đổi các văn bản của Kinh Thánh và cải tổ phụng vụ bởi Patriarch Nikon năm 1654

[5] Đọc Exodus 32:1-8